

Митарите и блудниците

Доста шокиращи са думите на Исус, които чуваме в днешното Евангелие: „Истина ви казвам, че митарите и блудниците преварват ви в царството Божие.” Интересно е на кого говори Той и към кого се обръща – към първосвещениците и стареите народни, а това прави тази реч още по-скандална.

Възможно ли е тези думи, така нажежени, да парят и нашето съзнание? Предизвикват ли леко възмущение в и бездруго смутеното ни сърце? Разбира се, Исус има предвид онези митари и блудници, които Го последваха, като се обърнаха във вярата, загърбиха миналото и се промениха, само че този разказ веднага подтиква и нас към размисъл, като ни напомня да отправим проникателно погледите си не към другите, а към себе си.

Днес критиката е насочена конкретно към нас – първосвещениците и стареите, всички, които сме част от църковния живот и които имаме „богат” опит във вярата.

В днешното Евангелие отново имаме сблъсък между фасадите и същността, която се крие зад тях. Когато чуем да се споменава думата митар, в съзнанието ни почти мигновено изниква образът на niskия по ръст Закхей. Стане ли въпрос за блудница, в мислите ни веднага изниква образът на най-святата грешница – Мария Магдалена.

В тази притча Исус подчертава, че митарите и блудниците „изпреварват” останалите, защото те са достигнали „дъното” и осъзнават, че животът, който водят, ги кара да се чувстват нещастни и губи смисъл. Първоначално те са казали „не” на Бога, но после широко отварят сърцата си за Него, докато другите, уж вярващи, казват „да”, но всъщност сърцата им са затворени и не отговарят на Божия призив.

В онова време образът на митарите е доста негативен, защото събират данъците за Римската империя и често те са алчни и безскрупулни, издевателстват над хората, надвзимайки им дължимото, без да предават всички събрани пари, а вместо това облагодетелстват себе си. По тази причина никой не ги уважавал и те се чувствали отхвърлени от обществото, макар и заможни. Когато срещат Исус, вместо да бъдат укорени за пореден път, Той ги поглежда с внимание, а тяхната душа сякаш жадува за онова, което Той ще им каже. В Него те преоткриват нов, дълбок смисъл на живота, който бързо обновява разядената им от грехове душа. Христос им предлага надежда, липсваща им до този момент, която по чудо ги спасява, като ги възражда и обновява.

И когато тези грешници тръгват след Христос, се изпълват думите на пророк Йезекил от първото четиво: „Ако беззаконник се обръща от беззаконието си, що е вършил и извършва съд и правда, ще върне душата си към живот. Защото той е видял и се е отвърнал от всички свои престъпления, каквито е вършил, той ще бъде жив, не ще умре.”

Докато слушаме днешните четива, може да си помислим, че Исус сякаш „лансира” най-големите грешници за сметка на „праведниците” и че тези, които Го следват още от ранните години на живота си, са пренебрегнати и изтласкани на втори план.

Погледнато така, бързо поделяме хората на добри и лоши, без да признаваме, че никой от нас не е идеален. Колко пъти сме били шокирани от изненада, когато научим грозна истина за някого, на когото сме давали висока оценка? И това може да не е толкова страшно, защото този човек все пак наистина е добър, но вероятно е допуснал голяма грешка. Често бързаме да укоряваме и да сочим с пръст, а бавно прощаваме и забравяме. Когато наблюдаваме света около нас

и изследваме философски и психологически поведението на другите, винаги трябва да внимаваме да не би в този анализ да пропускаме себе си или, одумвайки слабостите у другите, да се опитваме да замъглим съзнанието си, заглушавайки гласа на собствената си съвест.

И какво ако днес сме дошли на Църква и се усмихваме, докато разговаряме любезно помежду си, а после сме груби, когато никой от тук присъстващите не ни вижда?

Днес много важно е да се опитаме да погледнем с други очи на митарите и блудниците, които познаваме, и да помислим, че въпреки нашето осъждане и неоправдаване те може вече да са оправдани пред Бога, за разлика от нас.

И вероятно имаме какво да научим от тях, защото често онзи, който е бил на дъното на пропастта и познава тъмнината, се радва повече на слънцето, което изгрява на утринта.

И следващия път, когато си помислим: „Аз не съм мошеник и не съм блудница“, е добре да си спомним за силата и любовта на Бога и за всеопрощаващата милост на единствения Ходатай, който имаме пред него, молейки да се съединим с Духа, за да не бъдем с лица на фарисеи и да се подготвим не само да слушаме Словото, а да го изпълняваме, вършейки добри дела!